

KÖNYVVIZSGÁLÓI VÉLEMÉNY

**Tapolca Város Önkormányzatának
2007. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI RENDELET TERVEZETÉRŐL**

Készítette: Unger Ferenc bejegyzett könyvvizsgáló

Tisztelt Képviselőtestület!

Feladatom a **2007. évi költségvetési rendelet tervezet véleményezése** a könyvvizsgálatra vonatkozó szerződésben meghatározottak szerint. A rendelet tervezetét, valamint a kapcsolódó dokumentumokat felülvizsgáltam, és ennek alapján az alábbiakat állapítottam meg:

I. A tervezés központi feltételrendszere

A helyi önkormányzatok költségvetésének tervezését meghatározó pénzügyi szabályozás részletei a költségvetési törvényjavaslatban, majd a költségvetési törvényben és annak mellékleteiben szerepeltek. A tervezést befolyásoló tényezőként a tervezés időszakában folyamatosan jelentek meg az ágazati jogszabály módosítások is.

A Kormány a helyi önkormányzatok **2007. évi forrásszabályozásával elérendő fő célként** a helyi közszolgáltatás kistérségi társulások útján történő ellátásának ösztönzését, az európai uniós fejlesztési források hatékony felhasználását, a közoktatásban a méretgazdaságos feladatellátás ösztönzését, a szociális ellátásoknál a rászorultsági elv előtérbe helyezését határozta meg.

II. A gazdasági programról és a költségvetési koncepcióról

Az Ötv. 10. § (1) d. pontja alapján a Képviselő-testület hatásköréből át nem ruházható feladat a **gazdasági program** megállapítása.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 91. § (1) bekezdése alapján az önkormányzat meghatározza gazdasági programját és költségvetését.

A 2005. évi XCII. törvénnyel a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényt módosították, és meghatározták a gazdasági program célját, szakmai szempontjait és időtartamát.

Tapolca Város Önkormányzatának 2003-2006. évi gazdasági programja (ciklusprogramja) rendelkezésre áll. Az új gazdasági program összeállítására, írásba foglalására vonatkozó határidő:

*Az Ötv. 91.§ (7) bekezdése alapján a gazdasági programot a képviselő-testület az **alakuló ülést követő hat hónapon belül** fogadja el, ha az egy választási ciklus idejére szól.*

Az alakuló ülés időpontja: 2006. október 13.

A tervezési folyamat része a **költségvetési koncepció** összeállítása. A helyi költségvetési irányelvek összeállításához szükséges külső információk - amelyek a központi költségvetési tervezési útmutatóban, a 2007. évi költségvetésről szóló törvénytervezetben, tájékoztatókban, egyéb jogszabályokban, törvénymódosításokban jelentek meg - rendelkezésre álltak. A költségvetési irányelvek kidolgozásához felhasználták azokat a belső információkat is, amelyek az önkormányzat és intézményei működéséből nyerhetőek, illetve feladatok, igények, prioritások formájában fogalmazódtak meg.

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998.(XII. 30.) Kormányrendelet 28.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a költségvetési koncepciót a helyben képződő bevételeket, valamint az ismert kötelezettségeket figyelembe véve kell összeállítani, tekintettel a várható központi források meghatározására is. A város költségvetési koncepciója összeállításánál a jogszabály által meghatározottak figyelembe vették.

A költségvetési irányelvekben meghatározták és beépítették a 2007. évi költségvetés terhére vállalt kötelezettségeket, valamint a hitel és kamattörlesztést.

Az Önkormányzat költségvetési irányelvei az alábbi főbb szempontokat tartalmazták:

- legfontosabb feladat a meglévő intézményrendszer hatékony és biztonságos működtetésének biztosítása,
- hitelek és kamatainak határidőben történő törlesztése,
- a gazdálkodás biztonsága érdekében általános tartalék képzése, valamint a pályázati önrészhez céltartalék képzése,
- a megkezdett beruházások, felújítások teljesítése, pályázati lehetőségek felkutatása a saját forrás kiegészítésre,
- a következő évi költségvetésben is kerüljön elkülönítésre az intézmények karban tartására meghatározott összegű előirányzat,
- meg kell teremteni a fejlesztési bevételek és kiadások egyensúlyát.

A költségvetési koncepció az irányelvek, feladatok fontossági sorrendjének kialakításakor helyesen rangsorolt.

A polgármester az önkormányzatnál működő bizottságok véleményét kikérte és a koncepcióhoz csatolta. A pénzügyi bizottság az egész koncepcióról véleményt alkotott. A bizottságok véleményével együtt a koncepciót a Képviselőtestület megtárgyalta, és arról Képviselőtestületi határozatot hozott.

A költségvetési irányelvek összességében megfelelő alapot, iránymutatást biztosítottak a költségvetési rendelet tervezet összeállításához.

III. Határidők, és azok betartása

A határidőknek és azok betartásának, az információszolgáltatási kötelezettségnek kiemelkedő jelentősége van a költségvetés készítéséhez kapcsolódóan is.

Az államháztartásról szóló törvény 64/E. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, ha a helyi önkormányzat a 72. és 80. §-ban előírt információkat határidőre nem

szolgáltatja, a helyi önkormányzatokért felelős miniszter - a határidőt követő hónaptól az információ szolgáltatásáig - a nettó finanszírozás keretében az önkormányzatot megillető összeg folyósítását felfüggeszti. A visszatartott összeg az információ szolgáltatását követően az év hátralévő részében - havonta egyenlő részletben - illeti meg az önkormányzatot. Ebben az esetben az önkormányzatot a 64/A. § (7) bekezdés szerinti kamat nem illeti meg.

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 70. §-ában foglaltak alapján a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó **költségvetési koncepciót** a polgármester november 30-ig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb **december 15-ig** - benyújtja a Képviselő-testületnek. Az előterjesztés készítésének időpontja 2006. november 23., a Képviselőtestület pedig **2006. december 12-én** tárgyalta a költségvetési koncepciót és hozott róla határozatot.

Az államháztartásról szóló törvény 71. § (1) bekezdésének előírása szerint a jegyző által elkészített költségvetési rendelettervezetet a polgármester február 15-ig nyújtja be a képviselő-testületnek. Ha a költségvetési törvény kihirdetésére a költségvetési évben kerül sor a benyújtási határidő a költségvetési törvény kihirdetését követő 45. nap.

Az előterjesztés készítésének időpontja **2007. január 30.** A Képviselőtestület a költségvetést **2007. február 13-án** tárgyalja.

Az államháztartásról szóló törvény 72. §-a alapján a helyi önkormányzat az elfogadott költségvetésről a 71.§ (1) bekezdése szerinti benyújtási határidőtől számított 30 napon belül az államháztartási információs és mérlegrendszernek megfelelően tájékoztatja a Kormányt.

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998.(XII. 30.) Kormányrendelet 36. § (5) bekezdése meghatározza, hogy a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetési (zárszámadási) határozatát úgy fogadja el, és az ezekről szóló információt úgy készíti el, hogy a helyi önkormányzat az államháztartási törvény 72, 79, 82. §-aiban, valamint a 217/1998.(XII. 30.) Kormányrendeletben foglalt határidőknek eleget tudjon tenni.

Az elemi költségvetés elkészítésének határidejét is szabályozza a 217/1998. (XII.30.) Kormányrendelet 43.§ (4) bekezdése. Ennek alapján az önkormányzati hivatal az önkormányzat, valamint költségvetési szervei összeállított, tartalmi és formai szempontból ellenőrzött költségvetését - ha a költségvetési törvény másként nem rendelkezik - az önkormányzati rendelettervezet Képviselőtestület elé terjesztésének határidejét követő 30 napon belül a Kincstár Területi Igazgatóságához nyújtja be.

Az önkormányzat a költségvetés készítéséhez kapcsolódó határidőket a véleményezés időpontjáig betartotta.

IV. A 2007. évi költségvetési rendelet tervezetről

Tapolca Város 2007. évi költségvetési rendelettervezetének összeállításánál a helyi költségvetési irányelvekben megfogalmazott alapelveket figyelembe vették.

Az államháztartásról szóló törvényben foglaltak alapján a helyi önkormányzat költségvetéséből finanszírozza és látja el a helyi önkormányzatokról szóló és más törvényben meghatározott feladatait. A helyi önkormányzat a költségvetését önállóan, rendeletben állapítja meg. A helyi kisebbségi önkormányzat a költségvetésből finanszírozza és látja el a nemzeti etnikai kisebbségek jogairól szóló és más törvényben meghatározott feladatait. A helyi kisebbségi önkormányzat költségvetését önállóan, költségvetési határozatban állapítja meg. A törvény előírása szerint a helyi önkormányzat költségvetési rendeletébe a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetése a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetési határozata alapján elkülönítetten épül be.

A helyi önkormányzat **költségvetési rendelet tervezete** rendelkezésre áll. A szóbeli tájékoztatás alapján helyi német és cigány kisebbségi önkormányzat **költségvetéséről szóló határozatok** meghozatalára a jelen véleményezést követően kerül sor.

A helyi kisebbségi önkormányzatok költségvetése elkülönítetten beépült a költségvetési rendelet tervezetbe.

A 217/1998.(XII.30.) Kormányrendelet 29. § (4) bekezdésében foglalt előírásnak megfelelően a költségvetési rendelet tervezet (intézményi költségvetési előirányzatok) egyeztetése a költségvetési szervek vezetőivel megtörtént. Az egyeztetésekről szűrőpróbaszerű ellenőrzésem alapján **jegyzőkönyvek** állnak rendelkezésre.

A bevételekről

Az **intézmények tervezett bevételei** általában a várható 2006. évi teljesítések figyelembevételével kerültek kialakításra.

A **helyi adóbevételek** vonatkozásában a költségvetési rendelet tervezet a Képviselőtestület által jóváhagyott adómértékeket vette számításba.

Az önkormányzatokat megillető normatív módon elosztott, központi költségvetési kapcsolatokból származó források összegét önkormányzatonként és jogcímenként tartalmazó, a pénzügyminiszter és a belügyminiszter együttes rendelete a véleményezés időpontjában még nem állt rendelkezésre. Az **állami hozzájárulások és támogatások**, valamint az **átengedett személyi jövedelemadó** vonatkozásában megállapítható, hogy e tételek a MÁK Területi Igazgatósága által közölt adatok felhasználásával kerültek rögzítésre a költségvetési rendelet tervezetbe.

A csatorna beruházáshoz **céltámogatás** (szerződések rendelkezésre állnak) kapcsolódik. CÉDE, és Vis maior támogatások tervezésére is sor került.

Az **OEP támogatás** a Városi Kórházhoz kapcsolódó szervezeti változás miatt csak a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet finanszírozását tartalmazza, amely adatszolgáltatás alapján került beépítésre a költségvetésbe.

A költségvetési rendelet tervezetben jogszabályi előírás alapján történő kategorizálás eredményeképpen megjelennek a **támogatásértékű működési és felhalmozási bevételek**. A tervezett támogatás értékű működési bevételek a szociális segélyek támogatási összegét, a közösen fenntartott intézmények működési hozzájárulását, valamint a prémiuméves létszámcsökkentési pályázat bevételét tartalmazza. A

támogatásértékű működési bevételek között szerepeltetik a részben önállóan gazdálkodó intézmények támogatás értékű bevételeit is. A tervezett támogatás értékű felhalmozási bevételek a pályázati támogatások egyéb forrásaiból származnak. Az intézményi körben tervezésre kerültek a **működési célú pénzeszköz átvételek államháztartáson kívülről** (szakképzési hozzájárulás). A **felhalmozási célú pénzeszköz átvétel államháztartáson kívülről** a csatornázáshoz kapcsolódik, melynek keretében a lakossági hozzájárulás tervezésére került sor. A fenti bevételi körök szerződésekkel alátámasztottak.

Az önkormányzat 2007. évi tervezett feladatainak finanszírozásában is jelentős szerepet kapnak a **felhalmozási és tőke jellegű bevételek**. A költségvetési rendelet tervezet szerint ezek döntően épületek, építmények, telkek, önkormányzati lakások értékesítésével, illetve osztalék bevételből realizálhatók. Az értékesítésre szánt épületek vonatkozásában az értékesítési ár megállapításához érték-meghatározó szakvélemények állnak rendelkezésre.

A felhalmozási és tőke jellegű bevételek vonatkozásában a bizonytalansági tényezővel számolni kell. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a bevételek realizálását, és fenn kell tartani a felhalmozási bevételek és kiadások egyensúlyát.

A 2007. évi költségvetési rendelet tervezet bevételi oldalon 94.633 EFt **működési hitel** és 48.539 EFt **fejlesztési hitel** felvételével számol. A 2007. évi tervezett összes hitelbevétel **143.172 EFt**.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 88.§ (2) bekezdése meghatározza a helyi önkormányzatok **adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásának felső határát**, amely a korrigált saját folyó bevétel. Az önkormányzat költségvetési rendelet tervezetének adatai alapján ennek összege: **271.011 EFt**.

A fentiek alapján 2007-es költségvetési rendelet tervezetben **az önkormányzat adósságot keletkeztető éves kötelezettségvállalásának felső határát a jogszabályi előírásoknak megfelelően betartotta.**

Pénzmaradvány tervezésre a 2007. évi költségvetési rendelet tervezetben nem került sor.

A 2007. évi költségvetési rendelet tervezet **bevételi** oldalának összetétele, szerkezete összevetve az előző évi eredeti előirányzati adatokkal a következőképpen alakul /EFt/:

MEGNEVEZÉS	2006. év	Megoszl. %	2007. év	Megoszl. %	Változás %
Intézményi saját folyó bevételek	333.964	7,0	288.551	7,6	-13,6
Adóbevételek, egyéb sajátos bevételek	1.361.602	28,8	1.453.246	38,1	+6,7
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	242.000	5,1	275.001	7,2	+13,6
Támogatásértékű működési és felhalmozási bevétel	240.464	5,1	357.539	9,4	+48,7
Átvett pénzeszközök államháztartáson kívülről	105.422	2,2	89.720	2,4	-14,9
Hitelbevétel	219.784	4,6	143.172	3,8	-34,9
OEP támogatás	1.067.540	22,5	78.414	2,0	-92,6
Központi költségvetési támogatás	967.582	20,4	935.893	24,5	-3,3
Céltámogatás	169.984	3,6	192.348	5,0	+13,2

Pénzmaradvány	33.600	0,7	-	-	-
Összesen	4.741,942	100,0	3.813.884	100,0	-19,6

A kiadásokról

A költségvetési rendelet tervezet mind a **személyi juttatásokat**, mind pedig azok vonzatait a törvényi előírásokkal összhangban tartalmazza.

A **dologi kiadások** központi tervezése során automatizmus biztosítására nem volt lehetőség. Az önkormányzat a tervezésnél figyelembe vette a 2007. évben jelentkező inflációs hatásokat. Fontos, hogy a közüzemi díjak tervezésénél a 2006. évi tényleges naturális felhasználás alapján számított energiaköltségek és szolgáltatások kerültek be a rendelet tervezetbe. Megfelelő figyelmet fordítottak az önálló és részben önálló intézmények karbantartási munkáira vonatkozó fedezet biztosítására.

A **felhalmozási célú kiadások** a kiadások főösszegén belül az eredeti előirányzatok alapján 2003-ban 17,3 %-os, 2004-ben 7,5%-os, 2005-ben 15,2%-os 2006-ban 14,9%-os, 2007-ben pedig 20,4%-os részarányt képviselnek. Felhalmozási kiadások között megtervezték azokat a ráfordításokat is, amelyek kötelezettségvállalással terheltek voltak. 2007-re is érvényes az a követelmény - a költségvetés egyensúlyának folyamatos fenntartása érdekében - hogy a tervezett felhalmozási kiadásokat olyan ütemben és arányban teljesítsék, ahogyan azt a felhalmozási bevételek realizálása lehetővé teszi. A költségvetésben a felhalmozási célú bevételek és kiadások egyensúlyban vannak.

A költségvetésben szerepeltetik az **általános és céltartalék** előirányzatokat. Összesen 120.752 E Ft tartalékot képeztek. Működési célú tartalék 21.171 E Ft, a felhalmozási tartalék pedig 99.581 E Ft 2007-re vonatkozóan. Másik csoportosítás alapján az általános tartalék összege 40.000 E Ft, a céltartalék 80.752 E Ft.

Az **általános tartalék** az össz előirányzathoz viszonyítva **1,0%**. A gazdálkodás biztonsága érdekében képzett tartalék szintje elfogadhatónak minősíthető, mivel általában a szakirodalomban megfelelő mértékűnek a 0,5-2%-os általános tartalékképzést tekintik. Az önkormányzat költségvetésében az általános tartalék valóságos, „szabad” tartalék, melynek rendeltetése, hogy fedezetet biztosít az év közben jelentkező váratlan, elháríthatatlan, nem tervezhető kiadásokra, vagy a tervezett, de elháríthatatlan ok miatt elmaradó bevételek pótlására.

Céltartalékot képeztek a polgármesteri keretre, a pályázati önrészekre, kötelező eszközbeszerzésekre, a felmentésekhez, végkielégítésekhez kapcsolódó kifizetésekre, valamint az intézményi működésre.

A költségvetés kiadási oldala természetesen tartalmazza a 2007. évre vonatkozó **hiteltörlesztéseket** is. Tervezett fejlesztési hitel (tőke+kamat) törlesztés 64.841 E Ft. A tervezett működési hitelfelvétel (94.633 E Ft) 2007. évi kamat törlesztése (4.000 E Ft) is megjelenik a kiadási oldalon.

A 2007. évi költségvetési rendelet tervezet **kiadási** oldalának összetétele, szerkezete összevetve az előző évi eredeti előirányzati adatokkal a következőképpen alakul /EFt/:

MEGNEVEZÉS	2006. év	Megoszl.%	2007. év	Megoszl.%	Változás %
Személyi juttatások	1.803.919	38,0	1.342.287	35,2	-25,6
Munkáltatót terhelő járulékok	577.768	12,2	421.659	11,0	-27,0
Dologi kiadások	1.536.223	32,4	1.163.603	30,5	-24,2
Ellátottak juttatásai	11.672	0,2	13.190	0,3	+13,0
Felhalmozási kiadások	533.815	11,3	597.488	15,7	+11,9
Hitel, kamattörlesztés	59.993	1,3	68.841	1,8	+14,7
Pénzeszköz átadás, támogatás	98.697	2,1	86.064	2,3	-12,8
Tartalék	119.855	2,5	120.752	3,2	+0,7
Összesen	4.741.942	100,0	3.813.884	100,0	-19,6

A **kiadásokat** összességében a jogszabályi előírások, a forrásoldal által biztosított lehetőségek, figyelembevételével határozták meg.

A költségvetési rendelet tervezetben figyelembe vették mind a 2006. évi, mind pedig a 2007. évi várható **szervezeti és létszám változások** hatásait.

A költségvetésben a bevételek és kiadások, működési, felhalmozási bevételek és kiadások számszaki és tartalmi **egyensúlya** biztosított.

A **költségvetés feszített**, de várhatóan biztosítani tudja az önkormányzat és intézményei működőképességének fenntartását, a vállalt feladatok teljesítését. Ehhez továbbra is fontos az **óvatos gazdálkodás, folyamatos likviditásfigyelés**.

A **rendelet tervezetben meghatározták** a gazdálkodás egyes területeinek vitelére vonatkozó főbb szabályokat is. Ezek:

- a költségvetés bevételei és kiadásai, a finanszírozás módja,
- több éves kihatással járó feladatok,
- a költségvetési tartalék képzésére és felhasználására vonatkozó szabályok,
- a rendkívüli bevételekkel és kiadásokkal kapcsolatos szabályok,
- az önkormányzat költségvetési szerveinek gazdálkodására és előirányzat módosítására vonatkozó rendelkezések,
- a személyi juttatásokkal és munkaerővel való gazdálkodás, az önkormányzati alkalmazottak egyéb támogatása,
- felhalmozási, felújítási, karbantartási előirányzattal való gazdálkodás,
- a társadalmi, önszerveződő közösségek önkormányzati támogatása,
- az önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos egyéb előírások.

A költségvetési rendelet tervezet kidolgozása jó színvonalú, összességében a 2007-es év önkormányzati gazdálkodási szabályait megfelelő részletezettséggel határozza meg.

A **költségvetési rendelet tervezet és mellékletei** bemutatják az önkormányzat és költségvetési szervei bevételeit forrásonként, a működési és fenntartási előirányzatokat önállóan, ezen belül részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervenként, valamint kiemelt előirányzatonként részletezve.

A jogszabályi előírásokkal összhangban tartalmazza a rendelet tervezet a felhalmozási kiadásokat feladatonként, a felújítási előirányzatokat célonként, az önkormányzati hivatal költségvetését feladatonként, az általános és céltartalékot valamint az éves létszámkeretet önállóan és részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervenként.

A rendelet tervezet mellékletében bemutatásra kerültek a több éves kihatással járó feladatok előirányzatai éves bontásban, valamint az önkormányzat adósságszolgálatára. A melléklet tartalmazza az Önkormányzat kezességvállalásait is.

Megtörtént a működési és felhalmozási célú bevételi és kiadási előirányzatokat tartalmazó mérleg összeállítása. A mérlegben a bevételek és kiadások rendes és rendkívüli csoportosításban is szerepelnek.

A 217/1998.(XII.30.) Kormányrendelet előírása alapján a költségvetési rendelet tervezet tartalmazza az év várható bevételi és kiadási előirányzatainak teljesüléséről az előirányzat-felhasználási ütemtervet. Az ütemterv havonként tartalmazza a kiadási és bevételi tételeket éves szinten egyensúlyban.

A rendelet tervezet mellékletét képezi a 2007-es költségvetési évet követő két év várható előirányzatainak bemutatása (gördülő tervezés).

A rendelet tervezet mellékleteiben rögzítették az önkormányzat közvetett támogatásait (kommunális adóban, iparüzési adóban, szemétszállítási díjban, és az ingyenes használatra átengedett helyiségek vonatkozásában). Figyelembe vették a változó (kibővülő) jogszabályi előírásokat.

Meghatározták a Képviselőtestület 40/2004.(IX.13.) számú rendeletében szabályozott juttatásokra és támogatásokra kifizethető éves kereteket.

A rendelet tervezet melléklete tartalmazza az Európai Uniós támogatással megvalósuló projektek kapcsolódó bevételeit, kiadásait a város önkormányzatánál (Belvárosi Rehabilitáció Tapolcán), és az önkormányzaton kívül megvalósuló projekthez való hozzájárulásnál (Észak-Balatoni Kistérségi szilárd hulladékkezelési rendszer).

Az előterjesztés és mellékletei, valamint a rendelet tervezet és mellékletei világos áttekinthető, követhető formában rögzítik az önkormányzat 2007. évi feladatait és a megvalósításukhoz szükséges eszközöket, forrásokat.

Összességében a város 2007. évi költségvetési rendelet tervezete a helyi önkormányzatokról szóló törvényben, az államháztartásról szóló törvényben és az ennek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben, valamint a 2007. évi költségvetésről szóló törvényben foglalt jogszabályi előírásokkal összhangban készült.

Győr, 2007. január 31.

Unger Ferenc
bejegyzett könyvvizsgáló